

POSTANOWIENIE

12 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

na posiedzeniu niejawnym 12 stycznia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E. K.

przeciwko D. K., P. K. i P. K.1.

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie powodowej Gminy Busko-Zdrój

o opróżnienie lokalu mieszkalnego i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej E. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z 4 grudnia 2020 r., II Ca 856/20,

1. odrzuca skargę kasacyjną w zakresie dotyczącym oddalenia apelacji powódki od rozstrzygnięcia oddalającego powództwo o opróżnienie lokalu;

2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałym zakresie;

3. odstępuje od obciążenia powódki kosztami postępowania kasacyjnego;

4. przyznaje adw. M. D. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt 00/100) złotych powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym;

5. przyznaje adw. I. M. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt 00/100) złotych powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług

**tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
pozwanej D. K. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca E. K. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z niewłaściwego zastosowania przepisów prawa wymienionych w zarzutach skargi, w szczególności z nieuprawnionego zakwestionowania przysługującego powódce prawa własności w związku z ustaleniem, że umowa darowizny przenosząca własność nieruchomości lokalowej na rzecz powódki była nieważna.

W zakresie, w jakim skarga kasacyjna odnosiła się do żądania opróżnienia lokalu, należało ją uznać za niedopuszczalną *ratione valoris* (art. 398² § 1 k.p.c.), mając na względzie wskazaną przez skarżącą wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 3000 zł (k. 53). Skarga w tej części podlegała tym samym odrzuceniu (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

W zakresie, w jakim skarga kasacyjna okazała się dopuszczalna, należało wskazać, że - jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego -

przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak w szczególności wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2013 r., III CSK 311/13, OSNC 2014, nr 7-8, poz. 83, z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 91 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przyjętym znaczeniu – oczywiście uzasadniona.

Z materiału sprawy wynikało, że Sądy *meriti*, na skutek podniesionego przez pozwanych zarzutu braku legitymacji czynnej, zbadały skuteczność umowy darowizny, stanowiącej podstawę nabycia przez powódkę własności lokalu, którego dotyczyło powództwo. Idąc tym torem uznały, że umowa ta była bezskuteczna, ponieważ darczyńca – K. K. – nie był właścicielem lokalu, a w konsekwencji nie mógł jego własności skutecznie przenieść na powódkę w drodze darowizny. Wbrew stanowisku powódki, dla prawidłowości tego badania nie miało znaczenia to, czy pozwani powołali się na niezgodność treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym; w okolicznościach sprawy pozwani nie dochodzili bowiem usunięcia niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, lecz kwestionowali – w formie zarzutu – legitymację czynną powódki, wskazując, że nie nabyła ona prawa własności. Przeprowadzona przez Sądy *meriti* analiza skuteczności umowy, mającej stanowić źródło prawa własności po stronie powódki, była w takim przypadku celowa i konieczna, w każdym zaś razie stanowisko wyrażone w tej materii przez Sąd Okręgowy nie mogło być uznane za rażąco błędne.

Uzupełniając należało zwrócić uwagę, że domniemanie wynikające z art. 3 ust. 1 u.k.w.h. może być obalone także w procesie o zasądzenie świadczenia (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2020 r., I CSK 451/18, OSNC 2020, nr 9, poz. 76).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przypominając, że Sąd Najwyższy bada na tym etapie wyłącznie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, nie wnikając w zasadność podstaw skargi kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie 398⁶ § 3, art. 398⁹ § 2, art. 102, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikom skarżącej i pozwanej D. K. orzeczono na podstawie art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1184) w związku z § 3 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2361), z uwzględnieniem § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1964) oraz art. 64 ust. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

[SOP]

[a!]

